

1985 Yılı İçinde, Hastanemizde Ölen Hastaların Yaş, Cins ve Hastalık Durumlarına Göre Dağılımı

Turgut ÖZEKE*

ÖZET

1985 yılı içinde, hastanemizde toplam 587 hasta ölmüştür. Hastaların çoğunluğu şehir merkezinden gelmiştir. Ölüm nedenlerinin çoğunun çocukluk döneminde enfeksiyondan, yaşlılıkta kalp ve beyin hastalıklarından olduğu saptanmıştır.

SUMMARY

The Distribution of Age, Sex and Diseases of the Deaths in Our Hospital in 1985

In 1985, 587 deaths occurred in our hospital. Most of the patients were from the center of the city. The causes of death were infections in infancy, cardiac and cerebral diseases in elderly.

1985 yılı içinde hastanemizde ölen hastaların, yaş, cins, geldikleri yer ve hastalıklarına göre dağılımlarını incelemek, bölgemiz sağlığı açısından yararlı olduğu kadar, hastanemizin gelecekteki işlevi açısından da tavsiye edici fikir verebilir.

Araştırma, bu konuda, bilgi vermek amacı ile yapılmıştır.

MATERYAL VE METOD

Araştırmamızı, hastanemize 1985 yılı içinde (1.1.1985 - 31.12.1985) acile ve polikliniğe başvurarak yatırılmış hastalar içinden, ölenler oluşturmuştur. Bilgiler,

* Doç. Dr.; Uludağ Univ. Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Öğretim Üyesi.

en güvenilir kayıt defteri olan, defin ruhsatlarının dip koçanlarından tesbit edilmiştir. Maalesef, bazı ölüm nedenleri; okunaksız veya kısaltılmış olarak yazıldığından dosyaları bulunarak, doğruları saptanmıştır.

Bursa ve çevresi ile ilgili bilgiler, bu tarihe kadar yayınlanmış ve kütüphanemizde olan kaynaklardan alınmıştır^{1.2.3.}

BULGULAR

Ölenlerin yaş, cins ve sayılarına göre dağılımı Tablo I'de gösterilmiştir. Ölümler en çok, yaşları 0-11 ay ile 50-70 yıl olanlar arasında saptanmıştır. 1-4 yaş grubu hariç, her yaşta ölen erkeklerin sayısı fazladır.

Tablo: I
Ölenlerin Yaş, Cins ve Sayılarına Göre Dağılımı

0-11 ay		1-4 yıl		5-14 Y.		15-29 Y.		30-49 Y.		50-70 Y.		70'den sonrası		Toplam
K	E	K	E	K	E	K	E	K	E	K	E	K	E	
65	114	9	7	11	22	20	29	36	56	57	111	20	30	
179 (% 30.5)		16 (% 2.7)		33 (% 5.6)		49 (% 8.3)		92 (% 15.6)		168 (% 28.6)		50 (% 8.5)		587

Ölenlerin, ölüm nedenleri ve yaşlara göre dağılımı Tablo II'de gösterilmiştir. Görüleceği gibi, ölüm nedenlerinden ilk sıraları, çocuklarda enfeksiyon hastalıkları almıştır. Özellikle yeni doğan ve süt çocuğu döneminde sepsisle beraber prematürlük, doğum travmaları en önde gelen ölüm nedenleri olmuştur.

Büyüklerde ise, kalp, damar, böbrek ve serebral hastalıklar ön sıraları almıştır. 15-40 yaşları arasında kafa travmaları (muhtemelen trafik kazaları) ölüme neden olmuştur.

Ölenlerin çoğu, Bursa il ve ilçelerinden gelmiştir (469 kişi). Bursa'da, 1983 yılında, tüm hastanelerde görülen toplam ölüm sayısı 1467 kişidir^{3.} Tablo III'te Bursa ve ilçelerinin nüfusu, bir yıl içinde görülen ölüm sayısı ve hastanemizde ölenlerin sayısı gösterilmiştir^{1.2.}

Ölenlerin diğer kısmı ise komşu il ve ilçeler ile (103 kişi) uzak illerden (15 kişi) getirilmiştir.

Tablo IV'de komşu ve uzak il ve ilçelere göre ölenlerin dağılımı gösterilmiştir.

Tablo: II
Ölenlerin Ölüm Sebeplerine Göre Dağılımı

0-11 Ay	1-4 Yaş	5-14 Yaş	15-29 Yaş	30-40 Yaş	50-70 Yaş	70'den Sonrası
Sepsis: 89	Menenjit: 4	Kalp yet.: 7	Ren. Yet.: 8	Kar. Arr.: 15	K. Hast.: 48	Kalp Yetm.: 19
Prematüre: 35	Pnömoni: 4	Kafa Trav.: 3	Kar. Arr.: 6	Ren. Yet.: 14	Ser. Vas. Ak.: 39	Ser. Vas. Ak.: 10
Doğum Trav.: 19	Sepsis: 2	Menenjit: 3	Lösemi: 5	Ser. Vas. Ak.: 10	Kanser: 23	Ren. Yetm.: 4
Pnömoni: 9	Travma: 1	Ansefalit: 3	Kafa Trav.: 4	Kafa Trav.: 7	Ren. Yetm.: 18	Kanser: 3
Ölü Doğum: 7	Toxi So.: 1	Sepsis: 2	Suba Kan.: 3	Kanser: 6	Sept. Şok.: 10	Pulm. Yetm.: 3
Kalp Yetm.: 3	Yük. Düş.: 1	Ren. Yetm.: 2	Tbc. Menenj.: 3	Hep. koma: 5	Koma: 6	Kardio Şok: 3
Menenjit: 5	Amfizem: 1	Tüberkü.: 2	Gen. Travm.: 3	Sepsis: 4	Kafa Travm.: 5	Diabet: 1
Encefa.: 4	ALL+Sep.: 1	Lösemi: 3	Sept. Şok: 4	GIS kan.: 4	Hipertansi.: 3	Hepatik koma: 1
Tetanoz: 1	Yanık: 1	Asp. pnöm.: 1	Ansefalit: 2	Cor Pul.: 3	Sol. arr.: 3	Pulmoner Emboli: 1
Akut Ren. Yt.: 1		Diabet: 1	Hemoraji: 2	Emboli: 3	Menenjit: 3	Konfüzyon Cerebri: 1
Meningosel: 2		Pulm. Emb.: 1	Kc. Kan.: 1	Hipertansi.: 2	Hem. Gast.: 3	Greft kanaması: 1
Malnüt.: 1		Hidrosef.: 1	İnfarkt: 1	Yanık: 2	Peritonit: 1	Yanık: 1
Kordon sark.: 1		Tetanoz: 1	Akc. Ca.: 1	Bey. kana.: 2	Gaz. gangr.: 1	Tetanoz: 1
Rh uygunsuz.: 1		Apl. Anemi: 1	Mide Ca.: 1	Lösemi: 2	Apl. anemi: 1	Travma: 1
Spontan Abor.: 1		Varis kan.: 1	Tetanoz: 1	Subdu. hema.: 2	Tetanoz: 1	
		Epilepsi: 1	Siroz: 2	İntra. hem.: 2	Yanık: 1	
			Akut öd.: 1	Tetanoz: 2	Pum. Em.: 1	
				Akc. tbc.: 2		
				Kurşunlanma: 1		
				Mitr. Ste.: 1		
				Akut MI: 1		
				Menenjit: 1		
				Kalp Dam. Hst.: 1		
				Anevrizma: 1		
179	16	33	49	92	168	50

Tablo:IV
Ölenlerin Komşu ve Diğer İl ve İlçelere Göre Dağılımı

Balıkesir	Merkez	6		Trabzon	3
	Bandırma	24		Eskişehir	2
	Gönen	9	Uzak	Erzurum	2
	Erdek	6		İzmit	1
	Manyas	5	İller	Ordu	1
Çanakkale	Susurluk	3		Kars	1
	Merkez	7		Malatya	1
İstanbul	Biga	5		Erzincan	1
	Yalova	32		Kırklareli	1
Bilecik	Merkez	2		Denizli	1
	Merkez	4		Diyarbakır	1
TOPLAM		103			15

Tablo: III
Bursa ve İlçelerinin Nüfusu, Yıllık Ölüm ve Hastanemizdeki Ölüm Sayısı

İl	İlçe	Nüfus	Toplam Ölüm Sayısı	Hastanemizde Ölüm Sayısı
	Merkez	612510	5171	305
	İnegöl	106372	366	29
	Karacabey	65509	196	24
	Yenişehir	50111	121	22
	Gemlik	57308	155	20
	Orhangazi	46482	89	19
	M.K. Paşa	96830	320	17
	Orhaneli	59005	22	15
	İzmit	39873	90	9
	Mudanya	32042	56	9
	Keles	22125	15	—
TOPLAM		1.418.791 (1985 N. Sayımı)	60601 (1983'te)	469

TARTIŞMA

Tablo I'de görüldüğü gibi en fazla ölüm 0-11 ay (% 30.5) ile 50-70 yaş (% 28.6) arasında olmuştur. 0-11 aylık dönemdeki ölüm sebeplerinden ilki neonatal sepsistir (% 49.7). Diğer sebepler ise prematüre doğum (% 19.5), doğum travması 119 (% 10.6), pnömoni (% 5) ve ölü doğumdur (% 3.9).

Bu bulgular, doğum ve yenidoğan döneminde bebeklere, gerek tıbbi girişim, gerekse bakım ve temizlik kurallarına uyum konusunda, özen gösterilmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

1-4 yaş arasında en başlarda gelen ölüm sebepleri enfeksiyon hastalıkları ve travmadır. 5-14 yaş arasında ölüm sebepleri kalp yetmezliği enfeksiyon ve travmalardır. Burada erken tanı ve tedavi önemlidir.

Bundan sonraki 15-29 yaş grubunda renal yetersizlik ve daha sonraki bütün yaş gruplarında ise ilk sırayı kardiyak arrest almaktadır. 50-70 yaş grubunda kardiyak arrest 48 (% 28.5), serebrovasküler olay 39 (% 23), 70 yaşından sonra kalp ve serebrovasküler hastalıkları yine ölüm sebepleri arasında ilk sırayı tutmaktadır. Bu bulgular Türkiye genelinde görülen ölüm sebeplerine uymaktadır.

Hastaların geliş yerleri ise Tablo II'de gösterilmiştir. Görüleceği gibi çevre il ve ilçelerden hastanemize müracaatlar olmaktadır. Bunlardan Bandırma (24 kişi) ve Yalova (32 kişi) ile dikkati çekmektedir.

Dar kapsamlı, retrospektif olarak yapılan bu araştırma, 1985 yılı içinde hastanemizde ölen hastaların ölüm nedenleri hakkında bir fikir vermektedir. Çocukluk döneminde enfeksiyon hastalıkları dikkati çekerken 50 yaş sonrasında kalp ve serebrovasküler hastalıklar ön sırayı almaktadır. Bu bölümlere, tıbbi donanım ve personel bakımından daha özen gösterilmelidir. Ölüm sebepleri düzgün ve ifade birliği içinde yazılmalıdır. Diğer yandan bu yaş grubunda olan insanların kalp ve beyinlerini özenle kullanmaları tavsiye edilebilir.

KAYNAKLAR

1. Genel Nüfus Sayımı İdari Bölünüş. Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü Yayın No. 1211, Yayın tarihi 21.10.1986, Ankara.
2. Türkiye Sağlık İstatistik Yıllığı, 1979-1981 S.S.Y.B. Yayınları, Yayın No. 498, Ankara 1984.
3. Ölüm İstatistikleri. İl ve ilçe merkezlerinde. 1983 yılı. Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü Yayın No. 1140, Ankara 1985.

Doç. Dr. Turgut ÖZEKE
Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları
Anabilim Dalı
BURSA